

ЭДЭР

СААС

12+

vk.com/eder_saas

Instagram: edersaas

Джоли уонна Питт — сахалар эппиэппит

// Лаверновтар дьэ кэргэн “Эдэр сааска” ыалдьыттаатылар

2007 сыллаахха оскуолатын ситиһиилээхтик бүтэрбит Слава Лавернов Дьокуускайга абитуралыы кэлэр. Чугас дьонун сүбэтинэн, медицинскэй үөрэххэ туттарсар. Бастакы кууруһу бүтэрэн баран, “бу идэ миэнэ буолбатах эбит” дии саныыр. Арктикатаагы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтугар тийиэн, “театр уонна киинэ артыыһын” бөлөбүн хамыһыйатыгар дьыалатын туттарар. Сүүмэрдир түһүмэхтэри этэннэ туораан артыыс идэтигэр уһуйулла киирэр...

Күһүн үөрэх саҕаланар. Эдэркээн устудьуоннар бэйэ-бэйэлэрин кытта билсэн бараллар. Слава үөрэх маннайгы күнүттэн оҕолорун ортогуттан биир чоҕулуччу көрбүт кыһы чорботон, бэлиэти көрөр. Хараһынан хайгыыр, сүрээтинэн сөбүлүүр...

Бүгүңнү нүөмэрбит ыалдьыттара – Саха театрын артыыстара Айталига уонна Вячеслав Лаверновтар. Бу сотору кинилэр сүрүн оруолга оонньообут киинэлэрэ «Сайсары күөлгэ...» (Слава – силиэздэбэтэл. Саҥа киинэ туһунан 20 с. аах) уонна «Кэрэл» (Айта – ырыаһыт кыыс) тахсаары турар. Лаверновтары саха Анджелига Джолилаах Брэд Питта диэтэххэ, омум буолбат дии саныыбын.

– Дорооболорун! Баһаалыста, бэйэбитин

диэри бу курдук этэннэ сүүс-сүүсүтүттэн өйөнсөн, өйдөһөн олоруохпут диэн эрэнэбит.

– Тапталлаахтар күннэрин хайдах бэлиэтиигитий?

Слава: — Ханньык баҕарар бырааһынньык артыыс киһиэхэ үлэ күнэ буолар. Биллэн турар, бэйэ-бэйэбитигэр соһуччу “валентинка” бэлэхтэһээччибит. Артыыс дьон буоларбыт быһыытынан гастролларга сылдьабыт, ол иһин сорозор атын-атын сиргэ баар буолааччыбыт. Ол курдук, атын да бырааһынньыктары үлэ үөһүгэр көрсөбүт.

– Билигин Лаверновтары республикабыт олохтоохторо Саха театрын артыыстарын быһыытынан, ону таһынан киинэлэргэ оонньообут оруолларгытынан биллэлэр. Киинэ уонна театр туох уратылаахтарый?

Айта: — Сыанаҕа оонньоур ордук ыарахан дии саныыбын, тоҕо диэтэххэ, көрөөччү бу утары олодор, сыһа-халты тахсыа суохтаах. Оттон киинэҕэ хас эмэ дубль оноруохха сөп. Ол эрэри театр сыаната ордук умсугутуулаах, тартарыйлаах.

Слава: — Ити Айта эпиттин курдук сыанаҕа оонньоургар эн саҥаһын түгэх эрээккэ олодор көрөөччү кытта истизэхтээх, хамсаныыгын көрүүхтээх уонна испэктээкили өйдүүхтээх. Оттон киинэҕэ оонньоур эмиэ бэйэтэ кэккэ уустуктардаах. Ыллын да оонньоон кэбиспэккин. Биллэн турар, уобараска кириэххин, кини характерын толору арыһааххын наада. Онон, чэ саамай сүрүн уратылар — эн уобараскын тыыннаах көрөөччү сыаналыыр (уобараскар кэлин туеу эмит эбэн-көбүрэтэн биэриэххин сөп), оттон киинэ лиэнтэтигэр биһрдэ уһулан хааллын да, дьон онон сыаналыыр

аасныта. Төрөнүүттэрим иккиэн учууталлар, ол ичин тууах хатаран учуутал буолуохтаах этим. Математикаҕа үчүгэй буоламмын, экэнэмиис эбэтэр математика учуутала буолуохтааххын диэн дьонум эрдэттэн үөрэтэллэрэ-такайаллара.

Слава: — Оттон мин Өлүөхүмэттэн төрүттээхпин. Оҕо эрдэхпиттэн артыыс буолуохпун баҕарар этим. Ансаамбылга дьарыктаммытым, оскуола биэчэрдэригэр ылааччыбын. Оскуола кэнниттэн аан бастаан медицинскэйгэ туттарсан кирибитим, биир сыл үөрэнэн баран АГИКИ-га туттарсан көрөргө санаммытым. Кыайан кирибэтэхпинэ аармыйаҕа барыам дии санаабытым.

— **Славалаах Айта, хайдах билсибик-кигий?** Бастакы көрүүттэн таптал баар диэннэ итэҕэйэҕит дуо?

Айта: — Мин абитуралы-ыр кэммэр дьүөгэбинээн ааһан иһэн АГИКИ дьэтигэр кириэ сылдыбыттым. Онно бу дьэни наһаа сөбүлээбитим, хайдах эрэ ураты баҕайы тыыннаах этэ, кириээти кытта — биллэр худохунньуктар хартыыналара. Айар куттаах дьон эйгэлэрэ улаханник сөхтөрбүтэ, угуйбута. Дьоммуттан көнгүллэтэн-көнгүллэтэн докумуоннарбын тутар хамыһыйаҕа хааллардым. Уонна сарсынны күнүттэн консультацияҕа сылдыһыны саҕалаабытым, устунан устудьуон буолбутум. Бастакы көрүүттэн таптааһын диэни мин өйдөөбөппүн. Ама хайаан, киһини көрөөт да, таптаатым дьэххиний? Таптыыр диэн олох атын буоллаҕа дии. Киһини кытта өр билсэн, алтыһан баран, таптыахха сөп буолуо дии саныбын.

Слава: — Өйбүн сүтэриэхпэр диэри таптыыр эбиһтин диэн, Айтаҕа: “Миэхэ күндү кэргэн буолаҕын”, — диэн быһа-бааччы этэн кэбиспитим. Мин аҕам ийэбэр эмиэ: “Кэргэн буолаҕын”, — диэн этэн кэбиспит. Романтик буолбатахпын быһыылаах, ол эрээри бэйэҕэр эрэллээх буоллаххына ханнык баҕарар кыыс сүрэжин ууларыахха сөп дии саныбын (күлэр).

Оттон ити көрөөт да таптаатым диэр олуона бөҕө буоллаҕа дии. Мин, холобур, сөбүлүү көрбүтүм, билсибитим, сөбүлүүрүм күүһүрэн испитэ, онтон, дьэ, таптыыр эбиһтин диэн өйдөөбүтүм.

— **Лаверновтар дьэ кэргэн хаһан баар буолбутай?**

Айта: — Алын куурустарга көннөрү бииргэ үөрэнэр эрэ эбит буоллахпытна, 3-с куурустан саҕалаан доҕордуу сыһыаммыт истинг иэйиһигэ кубулуйан барбыта. 2011 сыллаахха балаҕан ыйыгар ыал буолуппун, оттон 2012 сылга уол оҕоломмуппун. Оҕобут Коля диэн ааттаах. Кини бу соторутааҕыта 4 саһын туолла.

Биһиги бэйэ-бэйэбитин булсан дьоллоохтук олорорбутугар дьылҕабытыгар махтанабыт уонна кырдыахпытыгар

хайдаҕый?

Слава: — Биһиги түгэммитигэр олус табыгастаах. Биир сиргэ бииргэ үлэлиир элбэх наара баар. Холобур, биһиги театрбытыттан ыллааха — Андрей Саввич уонна Степанида Борисовтар, Ефим Николаевич кэргэнинээн Натальялыын, Матрена Корнилова уонна Петр Баснаев. Уонна өссө Дмитрий уонна Ньургуяана Шадриннар бааллара, билигин Дмитрий “Сахафильм” директорынан үлэли сылдыар. Уопсайынан, биир сиргэ үлэлиир уонна аргыстаһан бииргэ дьэлиир туох да куһаҕана суох.

— **Сүрүн оруоларгыт туһунан кэпсээн эрэ.**

Айта: — Бастакы сылбар “Учуутал” испэктээкилгэ Пальмираны оонньообутум, онтон “Альберти циркэтигэр” Анна, Король Лир кыра кыһын Кэрэдиэлийэ, “Лоокуут уонна Ньургуһунна” Ньургуһун, “Ревизорга” Мария Антоновна, “Саҕабыллаах саһыл саҕалаах” испэктээкилгэ Машенька оруолларын толорбутум. Ону таһынан, «Дьикти сааска» Айтаны, «Эрчим уонна Ким» киһинэлэргэ уһуллубутум. Мантан саас гастролга “Олох дьэбэрэтигэр” Славальын убайдыы-балыс оруолларын толоруохтаахпыт.

Слава: — Мин “Лоокуут уонна Ньургуһун”, “Кустук” испэктээкиллэргэ сүрүн оруоллары оонньообутум. Онтон киһинэ — Никита Аржаков “Дьикти саас”, “Айыы Уола” киһинэлэригэр уһуллубутум. Бу сотору “Сайсары күөлгэ...” киһинэ тахсаары турар. Долгуйа аҕай сылдыабын.

— **Тапталлаахтар күннэринэн таптаһар, тапталларын көрдүүр сүрэхтэргэ тугу баҕарыа этигитий?**

Иккиэн: — Таптыыр сүрэхтэр толору дьоллоох буоллуннар, тапталларын көрдүүр сүрэхтэргэ ситиһини уонна табыллыыны баҕарабыт. Дьэ кэргэннэ саамай сүрүнэ бэйэ-бэйэни өйдөһүү уонна өйдөһүү буолар эбээт. Ол суох буоллаҕына, төһө да уохтаах таптал уостар. Тапталгыт хаһан да уостубатын.

— **Айта, Слава, кэпсээннит иһин махтал, Тапталлаахтар күннэринэн эбэрдэлибин уонна дьэ кэргэннитигэр или-эйэни, улахан тапталы, айар үлэтитигэр үрдүктэн үрдүк ситиһиилэри баҕарабын.**

Дмитрий ВАСИЛЬЕВ кэпсэттэ.